

ČIURLYS JURGIS

Inžinierius, profesorius, visuomenės veikėjas **Jurgis Čiurlys** gimė 1881 01 22/02 03 Jutkonių kaime, Kupiškio valsčiuje, ūkininkų šeimoje. Baigęs Virbališkių pradžios mokyklą, 1892 m. buvo priimtas į Šiaulių gimnaziją, sidabro medaliu ją baigęs, 1901 m. įstojo į Peterburgo universitetą. Čia įsitraukė į studentų judėjimą, todėl 1902 m. iš universiteto buvo pašalintas. 1904 m. pradėjo studijuoti Peterburgo technologijos institute. Keletą metų vadovavo Peterburgo studentų draugijai, institutą baigė 1919 m., įgydamas inžinieriaus technologo diplomą su pagyrimu. Jaunas inžinierius nuo 1913–1915 m. dirbo Vilniaus miesto valdyboje. 1915 m. buvo mobilizuotas į Daugpilio apskrities štabą vykdyti karo inžinerijos darbus. 1918 m. grįžo į Vilnių, dirbo Susisiekimo ministerijoje. Pedagoginį darbą J. Čiurlys pradėjo fizikos mokytoju 1919 m. Vilniaus lietuvių gimnazijoje. Jis pirmasis pradėjo vesti pamokas lietuviškai, todėl teko kurti ir naudoti lietuviškus terminus. 1919 m. pradėjo dirbti geležinkelių dirbtuvių viršininku Kaune. Nuo to laiko visa inžinerinė veikla buvo susijusi su Susisiekimo ministerija. 1920 m. Kaune buvo atidaryti Aukštieji kursai. 1921 m. čia dirbti į Technikos skyrių braižybos darbų vedėju buvo pakviestas J. Čiurlys. Nuo 1927 m. dirbo Susisiekimo ministerijoje įvairiose pareigose. Kai sovietinė valdžia 1940 m. perėmė geležinkelius, protestuodamas atsisakė visų pareigų ir liko tik pirmaeilėse pareigose Vytauto Didžiojo universiteto Technologijos fakultete. 1940 m. paskiriamas Technologijos fakulteto Mašinžinytės katedros vedėju, profesoriumi. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. 1945–1946 m. dalyvavo organizuojant Pabaltijo universitetą Hamburge ir Pineberge. 1946–1947 m. šiame universitete skaitė paskaitas, dirbo Mechanikos fakulteto dekanu. 1947 m. išvyko į JAV, 1948–1950 m. dėstė technikos mokykloje Fort Veine. Dar Lietuvoje parengė ir išleido knygas: „Mašinų detalės“ (1924, 1931), „Keliamosios mašinos“ (1932), „Mašinų teorija“ (1940).

Mirė 1959 09 14, buvo palaidotas Čikagos lietuvių kapinėse. 1996 m. Jurgio ir Elenos Čiurlių palaikai buvo perkelti į Lietuvą ir perlaidoti Vilniaus Rasų kapinėse. Docentas Linas Vidugiris pasakojo, kad jo tėvas dažnai minėdavo J. Čiurlį kaip gelžbetoninio tilto per Mituvą Jutkonyse statybos iniciatorių. Apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordinu, Vytauto Didžiojo III laipsnio medaliu, Šaulių sąjungos „Šaulių žvaigždė“, Latvijos Respublikos „Trijų žvaigždžių“ III laipsnio ordinu.